Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 189. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 7-го ЖОВТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 7, 1981 No. 189. VOL. LXXXVIII.

ДРУГИЙ ФЕСТИВАЛЬ У ПЕРТ АМБОЮ ПРОЙШОВ З УСПІХОМ

Перт Амбой, Н. Дж.— Понад 75 танцюристів, артистів і музикантів прибули сюди у суботу, 26-го вересня, з різних частин північносхідного побережжя ЗСА і взяли участь в Другому річному осінньому фестивалі, спонзорованому Українським Культурним Клюбом при 155-му Відділі УНСоюзу.

Очолювала програму танцювальна група з Асторії, Н.Й., відомий Ансамбль Ілейн Оприско, який дав вибірку українських народних танців. Ансамбль „Воля" з Картерету, Н.Дж., Володимира Юрченка не уступив у бравурі й кольоритності ансамблеві з Асторії.

Хор „Боян" з Перт Амбою, який має за собою численні й успішні виступи, під керівництвом проф. Романа Левицького і під акомпаньямент піяніста Джана Слейтера виконав кілька пісень. Молоді бандуристи зі Школи Кобзарського Мистецтва, які об'єдналися у квартет, що носить назву „Соняшник", виступили з в'язанкою типових українських народних мелодій. В протилежність традиційному кобзарському мистецтву оркестра „Калина" розважала зібраних сучасною музикою, співом та власними композиціями.

Вела програму відома конферансьє Союзівки Аня Дидик. Вона представила присутніх на програмі членів Фестивального комітету: голову комітету Мелянію Лоренс, координаторку програми Розалію Науменко, координаторку виставки Меланію Поляк і координатора декорацій Йосифа Поляка.

У слові, що його виголосила М.Лоренс, було підкреслено корисність для молоді українського походження з праці у своїй громаді, особливо в такому Українському Культурному Клюбі, який існує тут, при Відділі УНСоюзу. Це завдяки невсипущій і цінній праці цього Клюбу влаштовуються в Перт Амбої імпрези, відкриті для всіх громадян, де плекається і скриплюється почуття української ідентичности серед нашої етнічної групи тут.

Під час перерви в програмі, а також перед її початком, кілька сот гостей пригляда́лися з замилуванням і увагою до численних і різноманітних експонатів виставки народного мистецтва, де були цікаві дереворізи Христини Головчак Дебаррі, барвисті писанки М.Поляк, мистецька кераміка Естер Білон, кольоритні сухі квіти у вигадливому укладі Й.Поляка.

Вечеря-бенкет з танцями під музику „Червоної Калини" привабила молодих і старших, які забавлялися тут, танцюючи і модерні і традиційні танці.

Після цієї успішної імпрези Український Культурний Клюб УНСоюзу тут плянує вже знову програму на зимо-

(Закінчення на стор. 4)

Відбудеться фінансовий семінар на Союзівці

Ню Йорк, Н.Й. В суботу і неділю, 10 і 11-го жовтня 1981 відбудеться на Союзівці традиційна осіння товариська зустріч Метрополітальних Відділів Товариства Українських Інженерів Америки й Українського Лікарського Товариства Північної Америки. В рамках цієї зустрічі Головна Управа ТУІА влаштовує семінар на тему „Економічні перспективи на 1982 рік". В програмі будуть з'ясовані:

- сучасні економічні течії в Америці та їх можливі наслідки в близькому і дальшому майбутньому;
- найбільш сприятливі можливості ульокування фондів для одиниць, особливо для професіоналістів.

Семінаром, котрий почнеться в год. 4-ій по полудні в суботу, 10-го жовтня, будуть провадити експерти фірми Меррил-Линч. Участь у семінарі є безплатна та відкрита для всіх гостей Союзівки.

Крім того, в той самий день, в годині 12:30 по полудні відбудеться „вокатон", ціллю якого є придбання фондів на видавничі потреби ТУІА. В групі тих, котрі вже зголосили свою участь є: В.Гнатківський, Ю.Гончаренко, Ю.Базилевський. Тих, що бажають взяти участь або будуть спонзорами учасників, проситься зголоситися до канцелярії ТУІА— 2 схід .79 вул., Ню Йорк, Н.Й. 10021.

Всі кошти учасників і всі датки спонзорів можна відтягнути від податкового заробітку.

У світі

НЕ ЗВАЖАЮЧИ на чималий спротив поміркованих елементів крило Лейбор партії під кінець конференції цієї партії в Брайтоні більшістю голосів перевело ухвалу за однобічним роззброєнням Англії, проти нових ракет на її терені, які мали б мати атомові головки, та проти атомової зброї. Після того деякі поміркованi члени уступили з рядів Лейбор партії, а інші заповіли, що зроблять незабаром те саме. Лідер партії, Майкел Фут, після закінчення конференції дав інтерв'ю у лондонському телебаченні. В тому інтерв'ю він договорився до того, що заздалегідь звинуватив американців, якщо б заплановані державним секретарем Александром Гейгом і міністром закордонних справ СССР, Андреєм Ґромиком, розмови в справі роззброєння, що почнуться в Женеві 30-го листопада, не вдалися. Він загрозив, що якщо б таке сталося, публічна опінія Західньої Европи засудить ЗСА.

В ОФІЦІЙНОМУ КОМУНІКАТІ з Ісламабаду пакістанський уряд повідомив, що совєтські літаки МІҐ-17 з афганськими розпізнавальними знаками вже третій раз на протязі одного місяця обстріляли пакістанську територію. Чи літаками, які нападали, пілотували совєтські, чи афганські летуни не стверджено, але совєтське командування має під своїм контролем й командою всі летовища в Афганістані, його ж літаки постійно патрулюють в афганському повітряному просторі, отже відповідальність за збройний напад падає на нього. Налети, які мали місце останньо не є нічим новим в совєтській тактиці застрашування пакістанського уряду та в поширюванні терору серед населення Пакістану. Вони були вже не раз, а деякі навіть скидали невеликі бомби на пакістанський терен. Пакістанський уряд повідомив, що видав відповідні військові зарядження для захисту своєї території.

ЛІВИЙ УРЯД Нікарагуа загрозив замкненням провідної опозиційної газети „Ля Пренза", якщо вона не припинить своєї критики поступування уряду. Минулого тижня газету тимчасово замкнено на сорок вісім годин, для остороги. Уряд Нікарагуа не лише забороняє критикувати його політику, але також карає, коли хтось, у тому також преса, поширює вістки про непошануванням урядовими особами свободи думки й слова та свободи друку.

ВАЛЄНСУ ПЕРЕОБРАНО ЛІДЕРОМ „СОЛІДАРНОСТИ"

Лех Валєнса

Ґданськ, Польща. — Пресові агенства інформують, що 462 делегати другої фази з'їзду польської вільної профспілки „Солідарність" віддали свої голоси на Леха Валєнсу, перебираючи його тим самим на голову Крайового Комітету цієї профспілки.

Були також інші кандидати: Маріян Юрчик отримав 200 головсів, Анджей Ґвязда 74 і Ян Рулєвскі 52 голоси. Виглядає, — кажуть політичні спостерігачі, — що Валєнса, каденція якого триватиме чергових два роки, буде мати деякі не тільки зовнішні, але також внутрішні профспілкові труднощі.

Голосування попередили виступи чотирьох кандидатів на нового керівника „Солідарности". Валєнса заявив, що якщо його перевиберуть головою то він продовжуватиме дотеперішню тактику у відношенні до уряду і компартії і кожночасно втримуватиме діяльоґ всюди там, де тільки буде можливо, бо радикальна конфронтація на його думку може не тільки зруйнувати основи на яких побудована профспілка, але ще більше загострити політичне і економічне становище в країні. Він у свойому виступі кількакратно підкреслював, що не прийме вибору, якщо делеґати схвалять надто радикальну програму, якої ані він, ані інші керівники, які евентуально прийдуть на його місце, не зможуть виконати у теперішній ситуації тиску Совєтського Союзу й інших членів Варшавського Пакту.

Натомість інший кандидат на голову Ян Рулєвскі заявив, що фактичною перешкодою для вільної профспілки являється Совєтський Союз, який систематично втручається до внутрішніх справ Польщі. Він засудив імперіялістичну політику східнього сусіда і порушив дуже драстичну справу участи Польщі у Варшавському Пакті. Інші два кандидати закликали до підтримки ідеї вільних виборів в Польщі і нав'язання тісніших стосунків із західніми країнами.

Вміжчасі уряд вирішив драстично піднести ціни на майже усі сільськогосподарські продукти, деякі на 300 і 400 відсотків, без порозуміння з профспілкою, яка скаржилася, що уряд повністю зігнорував у цьому випадку „Солідарність" і діяв поза її плечима. Щоб вияснити поступування уряду до Ґданська виїхала урядова делеґація, яку очолив міністер скарбу Маріян Кшак. Завданням її було вияснити делеґатам положення в країні і домагатися від них співпраці для покращання економічного стану в країні. Валєнса заявив прибувшим делеґатам уряду, що у випадку настирливого становища уряд може створити передумови для майбутніх страйків робітництва і такі страйки вже дуже тяжко буде контролювати. Він домагався, щоб урядові особи пов'язались телефонично з прем'єром Войцехом Ярузельским і домагалися від нього відкликання підвишки. Делеґати профспілки пригадували урядові, що підвишка цін на продукти викликала була в 1970 і 1976 роках заворушення і страйки і це може повторитися тепер. Друга фаза з'їзду „Солідарности" закінчилася в середу, 7-го жовтня.

Ірляндські в'язні закінчили голодівку

Белфаст, Північна Ірляндія.— Драматична боротьба ірляндських в'язнів у тюрмі Мейз за отримання прав політичних в'язнів, хоч вони були засуджені за кримінальні злочини, закінчилася перерванням голодівки. Останніх шість в'язнів, які вже тижнями вели цю голодівку, відкликали її, а перед тим п'ять інших перервали з огляду на величезне ослаблення і близьку смерть.

Голодівка ця забрала 10 жертв. Першим помер Роберт Сендс 5-го травня після 66 днів голодівки, яку він почав 1-го березня. Останнім був Майкл Девин, який помер 20-го вересня.

Кожна смерть викликувала демонстрації й боротьбу ірляндських сепаратистів з англійськими військовими частинами та з поліцією провінції Олстер і різних міст. Від смерти Сендса дотепер в таких демонстраціях і вуличних зударах, бомбових замахах та просто від куль загинуло понад 50 людей.

Голодівка викликала глибокі наслідки. З одного боку вона звернула увагу світу на боротьбу ірляндських сепаратистів, викликала велике співчуття й симпатії до них, що відбилося в значному зрості збірок їм на допомогу, які були переводжені в різних країнах, з другого боку ірляндці Олстеру почали щораз більше ділитися в своїх поглядах і оцінках.

Олстер (Північна Ірляндія) географічна частина Ірляндії від триста років замешкана англійською більшістю. Ірляндці творять дещо менше, як одну третю населення, решта це англійці. Цей поділ відзначений також релігійними різницями. Бо всі майже ірляндці католики, а всі англійці—протестанти. Наслідком того в усіх демократичних голосуваннях англійці здобувають рішучу перемогу.

Крім цього Ірляндська Революційна Армія, а зокрема її „Провізійне крило" прийняла марксо-ленінські позиції, нав'язала зв'язки з Москвою й дістає звідти безпосередньо та посередньо через Палестинську Визвольну Організацію й інші того рода групи зброю, вишкіл, технічну допомогу. А це не могло подобатися більшости католиків. ІРА зовсім офіційно проповідувала соціяльний переворот у властивій Ірляндії і зміну демократичного устрою на подібний до совєтського. Таким чином навіть ірляндське населення Олстеру й властивої Ірляндії у великій мірі мало сумніви стосовно постави й цілей членів ІРА, а зокрема голодуючих.

З другого боку англійський уряд займав тверде й рішуче становище. Прем'єр Великої Британії Марґарет Тачер категорично відмовилася поступатися під будьяким натиском, навіть смерть голодуючих в тюрмі не змусила її змінити своєї постави. В цьому вона мала підтримку англійського населення Олстеру та переважаючої частини Англії.

Після закінчення голодівки міністер Північної Ірляндії в кабінеті Тачер, Джеймс Прайор, заявив, що тепер наступив час для деяких концесій в'язням. Таких концесій не можна було давати під загрозою голодівки, але коли голодівка закінчена державна адміністрація, судові чинники та управи в'язниць приступлять до переведення можливих полегш.

УКРАЇНКА ЗАГИНУЛА В АВТОМОБІЛЕВІЙ КАТАСТРОФІ У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо.— В суботу, 3-го жовтня 1981 року тут загинула в автомобілевій катастрофі на 68-му році життя Софія Малиновська з дому Оришкевич, дружина д-ра Василя Малиновського у Клівленді. Тяжкого поранення зазнав також її муж і сестра Сузанна, дружина д-ра Пилипа Телішевського.

Похорон відбудеться в середу, 7-го жовтня ц.р. з церкви св. Йосафата в Пармі, Огайо.

ЗАМАХ НА ЖИТТЯ ПРЕЗИДЕНТА САДАТА

Каїр, Єгипет.—Радійові й телевізійно-інформаційні служби подали вістки з Єгипту, що там відбувся замах на життя президента Анвара ель-Садата. Замах виконала група молодих вояків у часі військової паради для відзначення війни з Ізраїлем 1973 року. Напасники переїздили в параді джіпі, або в бойовій машині й, проїжджаючи попри трибуну, на якій стояв президент і його антураж, відкрили вогонь. Від пострілів з різного роду зброї впали численні поранені, між ними три американські вояки, які мали бути вбиті. Після декількох годин почали напливати вістки про смерть президента Садата від важких поранень.

В Києві помер Іван Білодід

Київ, Україна. — В Києві помер 21-го вересня ц.р. і тут же похований відомий русифікатор української мови, літератури й культури Іван Констянтинович Білодід. Білодід був талановитим і вірним співробітником російських шовіністів та завдяки тому зробив велику кар'єру під совєтським режимом.

Народився Іван Білодід в Південній Україні на Єлисаветградщині, тепер Кіровоградська область. Ще в часі університетських студій в Харківському педагогічному інституті почав коляборувати з совєтською владою й продовжував ту свою антинародну діяльність до кінця свого життя. Як доцент Київського університету, а відтак керівний ліяч, опісля директор Інституту мовознавства ім. О.О.Потебні, Білодід займав одне з перших місць серед русифікаторів української науки і культури. Численні статті, наукові виступи, монографії, словники носять сліди тієї його роботи. Вкінці він став фактичним лідером у цьому, за що дістав від Москви двічі ордени Леніна, Червоної зірки, Трудового прапору, Дружби народів та інші. Закінчив він свою кар'єру на пості віцепрезидента Академії Наук УССР та головою секції суспільних наук.

В Америці

ЗА ДОЗВОЛОМ СУДУ відбулась ексгумація тлінних останків Лі Гарві Освалда, вбивника президента Джана Ф. Кеннеді 22-го листопада 1963 року. Спеціялісти медичного центру в Бейлор університеті, переглянувши тлінні останки ствердили, що вони належали людині, яку обвинуватили у вбивстві Президента. Ексгумація тіла відбулась тому, що британський письменник Майкл Елдовер твердив, що в могилі спочиває тіло не Лі Освалда, а совєтського аґента КҐБ, який, на його думку був властивим вбивником президента Кеннеді. Тому, що брат Освалда не погоджувався на відкриття гробу, справу мусів вирішити суд.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ на 20, а часом і 90-хвилинне спізнення літаків через все ще триваючий страйк контролерів цивільного летунства, летунські компанії і урядові статистики виказують, що число подорожуючих літаками цілком не зменшилось, а в деяких випадках навіть збільшилось. Від страйку найбільше страждають великі летовища такі, як, наприклад, міжнародне летовище ім. Джана Кеннеді в Ню Йорку, О,Гер в Чикаґо і у великих містах Лос Анджелес, Даллас, Маямі та інших.

НОВА ЩОДО дозброєння пропозиція президента Роналда Реґена викликала широкі дебати в обидвох палатах Конгресу і в пресі після того, як секретар Департаменту оборони Каспар Ва йнбергер і сенатор Джан Товер, голова сенатської Комісії збро́єння, виступаючи окремо на телевізійних програмах, висунули дві різні версії тієї самої справи, що вказують на непогодженість в середині республіканців. Вайнберґер твердить, що ЗСА на протязі чергових трьох років можуть вирівняти бойову спроможність і підтягнути її до сили Совєтського Союзу, а сенатор Товер каже, що нова програма є дуже коштовною і мало ефективною.

ПІСЛЯ ДОВГОЇ МОВЧАНКИ про аферу американського ляйтенанта Кристофера Кука, обізвалась нарешті також совєтська преса. Газета „Советская Россия" опублікувала статтю, у якій дає совєтську версію шпигунської діяльности Кука на користь Совєтського Союзу. Як відомо, ляйтенант Кук, без дозволу своїх зверхників і без жадного порозуміння, відвідував кільканадцять разів приміщення совєтської амбасади у Вашінґтоні і там, як пізніше сам признався, передавав представникам амбасади засекречені документи про американську ракетну зброю, зокрема ракети типу Титан - 2, до яких він мав безпосереднє відношення. Совєтська газета однак каже, що Кук ніколи не відвідував амбасади, але натомість до амбасади заходив „Марк Джансон", який, як пізніше показалось був Христофером Куком. „Советская Россия" далі пише, що афера з Куком була спеціяльно зфабрикована американською розвідкою для того, щоб відстрашити американців від відвідин совєтської амбасади і ще більше скріпити антисовєтські настрої в ЗСА.

ПОЧИНАЮЧИ З 1-го жовтня ц.р. в стейті Коннектикат ввійшов в силу закон, який передбачає тюремне покарання на один рік за незаконне ношення вогнепальної зброї чи її переховування. У випадку вбивства чи насильного грабунку при допомозі зброї, замішана у злочин особа може бути засуджена на п'ять років тюрми в залежности від обставин.

ПЛЯН ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена про дозброєння Америки був в загальному прихильно прийнятий на Капітолі, хоч деякі законодавці були заскочені рішенням Президента відновити продукцію бомбовиків типу Б-І і вважають це рішення помилкою. Як відомо, колишній президент Джіммі Картер, діючи мабуть під тиском законодавців, відклав був продукцію названих бомбовиків. Сенатори і конґресмени воліли б, щоб федеральний уряд радше сконцентрував більше уваги на бомбовики „невидимки", які, на їхню думку, є більш грізною зброєю і якої боїться Совєтський Союз. Однак більшість законодавців думають, що дозброєння Америки є конечним і, що плян Реґена є найбільш компромісовий, який досі будь-коли висував Уряд.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ поінформував, що відсоток безробіття у вересні зріс мабуть з причини загального застою в економії ЗСА. Працедавці мусіли звільнити певне число робітників, бо не мали для них зайнятя, але вони зробили це з умовою, що у випадку поправи в економії вони покличуть до праці назад звільнених робітників. Відсоток безробітних у вересні становив 7,6, а в серпні 7,2 відсотка.

МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ ПРИЙНЯВ ЕКЗЕКУТИВУ УНС НА АВДІЄНЦІЇ

Савт Бавнд Брук, Н.Дж. — Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА Владика Мстислав, у п'ятницю, 2-го жовтня, гостинно прийняв на неофіційній зустрічі Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу в особах головного предсідника д-ра Івана Флиса, головного секретаря Володимира Сохана, головного касира Уляни Дячук і головного організатора Василя Оріховського. Разом з Владикою Митрополитом в зустрічі брали участь голова Консисторії УАПЦ о. протопресвітер Степан Біляк, який є теж головним контролером УНС, і ректор Семінарії о.протоєрей Франко Істочин, і також головний редактор „Свободи" Зенон Снилик і ред. Людмила Волянська.

У бібліотеці Дому Української Культури (зліва): ред. З. Снилик, о. Ф. Істочин, В. Оріховський, У. Дячук, Владика Мстислав, д-р І. Флис, ред. Л. Волянська, о. С. Біляк і В. Сохан.

Головною метою відвідин було оглянути імпозантний новий Дім Української Культури, який сливе вже готовий, щоб широко й гостинноприйняти в свої брами українську громаду, її організації, установи, товариства й зґромадження, для діяльности і праці, чи це буде конвенція, чи з'їзд, наукова конференція, екскурсія для шкіл чи клюбів сеньйорів, чи індивідуальна праця над темами в чималій і привітній бібліотеці, яка вже начислює 25,000 томів книг, в тому — багато рідкісних і давніх.

Новозбудований Дім Української Культури.

Ця Бібліотека — гордість Владики-Митрополита, дослівно щоденно зростає, так що Осередок УАПЦ тут, крім Церкви-Пам'ятника, Українського Музею, Семінарії, Українського Цвинтаря-Пантеону, привітного „Українського Села", пишатимуться незабаром багатою україні́кою, до якої легко й зручно буде доступити кожному українському книголюбові.

Митрополит Мстислав зустрів представників УНС — найбільшої і найстаршої громадсько-господарської установи в Америці, в бібліотеці своєї резиденції, де гості могли довідатися про різнобічну діяльність Церкви і її невтомного керманича, могли подивляти рідкісні артефакти, як хрест мабуть з X століття, подарунок Митрополита Степана Митрополитові Мстиславові під час історичних відвідин голів обох Українських Церков, тут, цього літа. Можна було бачити портрет доньки св.п. Лесі Петлюри, двоюрідної сестри Митрополита, єдиної доньки Головного Отамана. Можна було оглянути клейноди Мазепині, які все ще чекають Гідного їх носити, і інше — повне історії, значення й українського духу тепер і в минулому.

Після вечерпної розповіді про працю в загальному, Владика Митрополит був за провідника по багатій посілості Православного Осередку в Бавнд Бруку, в головному концентруючись на Домі Української

(Продовження на ст. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Завдання виконане — КОР розв'язаний

КОР-Комітет оборони робітників — заснований у Польщі 1976 року після відомих погромів польських робітників варшавським комуністичним урядом для оборони побитих, запроторених у тюрми працюючих та допомоги їм і їхнім родинам. Особливо йшлося про тих, які загинули від стрілів комуністичних органів безпеки в Ґданську та інших містах, а родини яких залишилися беззахисні та без засобів до життя. КОР блискуче виконав своє завдання, а наслідки його діяльности ще довго будуть предметом студій і розслідів.

У понеділок, 28-го вересня, на загальному з'їзді незалежної профспілки „Солідарність" у Ґданську, відомий польський економіст, ветеран соціялістичних боївок і найстарший віком (93 роки!) соціяліст у Польщі, професор Едвард Ліпінський, у мешканні якого 1976 року цей комітет засновано, подав до публічного відома, що КОР добровільно розв'язався, а його роботу на майбутнє виконуватиме в багато ширшому обсязі й масовими методами та засобами „Солідарність".

Створення КОР-у було великим кроком уперед у розвитку подій в Польщі, та в тих глибинних процесах, що врешті-решт довели до постання „Солідарности". В повоєнній Польщі, яка мала й має всесторонні дані для бурхливого розвитку, від першого дня після закінчення Другої світової війни відбувалися органічні процеси, які раніше чи пізніше мусіли довести до великих змін. Ті процеси йшли в двох протилежних напрямах і через те між ними виникали безнастанні, так же само органічні конфлікти. З одного боку польський нарід зовсім природно, як національний колектив і через свої провідні елементи, змагав до зміцнення відновленої польської держави, до розбудови Польщі на всіх життєвих відтинках, а з другого боку, так же само природно, домінуючі в державному уряді польські комуністи змагали до зовсім чогось іншого, протилежного: заведення у Польщі російської совєтської системи, тотальне перетворення Польщі в російського сателіта та безоглядного її підпорядкування Москві, її впливам і її наказам. Ті дві зовсім протилежні напрямні себе взаємно виключали й тому поляки не погоджувалися з урядом та його політикою й протиставилися йому, а уряд робив заходи, щоб те населення розбити, ослабити та заставити до діяльности корисної для чужої російської імперії, а шкідливої для нього і його власної держави.

Конфлікт 1976 року був зовнішнім виявом тих величезних, непроходимих протилежностей. Це вже був не перший цього роду конфлікт. Перед ним уже були подібні — 1956 року, а відтак 1970 року, а крім цього цілий ланцюг менших зударів. Конфлікт у 1976 році не застав поляків неприготованими. Вони вже мали добрий досвід, їх уже перед тим уряд і комуністична партія не раз обдурили різними обіцянками, а наслідки глибинних процесів уже проривалися на поверхню життя: масові нецензуровані видання, різні книжки і друки „з рук до рук", множество контактів з вільним світом, публічні виступи польських громадян на різних форумах у Польщі з виразною критикою уряду і т. п., створили атмосферу підґрунтя для нової, вищої форми діяльности й боротьби. Власне тією вищою формою став КОР, який також став могутнім ступнем до дальшого, знову вищого етапу — Солідарности".

КОР ніколи не був масовою організацією, ані не був політичною групою. Очевидно, що його цілі мали свій політичний характер без деклярації такого характеру. Кількість його членства ніколи не перейшла 32 особи. Але, не зважаючи на таке обмеження, напрямні діяльности КОР, її форми, концентрація на несенні допомоги робітникам, саме тому елементові, який згідно з комуністичною теорією має бути фундаментом комуністичної системи, а мабуть найважливіше, саме його особливий, високоякісний особовий склад в короткому часі зробили з нього важливий суспільний чинник сучасної Польщі і закордонної Польонії. Та найважливіше в ньому було зрозуміння, не зважаючи на три десятки членів тільки, того факту, що для успіху суспільних рухів вони мусять стати масовими, якщо не під оглядом кількости членства, то під оглядом впливів на суспільство. Це зрозуміння так яскраво відбилося, коли 1977 року КОР додав до своєї назви КСС-Комітет суспільної самооборони. В тому додатку до назви були підкреслені спрямування на загальні суспільні цілі і на широкі суспільні методи; власне цим КОР виставив очевидну віху для всіх нових рухів і течій під большевиками: вони мусять опертися на цілому суспільстві й поставити своєю ціллю добро того суспільства.

Після зформулювання тієї концепції КОР-ом — уже тільки питанням часу було виникнення такої масової організації, як „Солідарність". А коли вони виникли й закріпилися, КОР, виконавши своє завдання, зійшов з активної сцени. Але його ідеї і люди залишаються неоціненим скарбом у польському житті й великою частиною національного фундаменту, на якому виростатимуть дальші здобутки і здвиги.

Іван Кедрин

НЕПОСТУПЛИВІСТЬ І КОМПРОМІС

У минулих тижнях можна було на двох подіях із міжнародної політики переконатися, яким лихом є непоступливість і що значить добра воля та хист розв'язувати трудні проблеми на базі компромісу. Ці обидві події стосуються ситуації на Близькому Сході, що є, мабуть, найбільш загрозливою для світового миру приповідковою „бочкою миру". Від проголошення ізраїльтянами своєї держави з 1948 року на території колишньої Палестини під британським володінням — відбулися там уже чотири війни — всі закінчені перемогою маленького Ізраїля проти величезної чисельної переваги арабських ворогів. Коли тільки Єгипет, Йорданія, Сирія, Савдійська Арабія, Ірак і Ливан пішли війною проти молодої ізраїльської держави — звідтіль втекло кругло один мільйон арабів, які від того часу дістали популярну назву „палестинців". Арабський світ не втягнув тієї маси втікачів до своєї економіки, не дав їм асимілюватися до умовин кожної з названих арабських країн (поза якими є ще арабські країни Лівія, Марокко, Тунісія), не наслідував Західньої Німеччини, яка „проковтнула" кругло десять мільйонів земляків, викинених після Другої світової війни з утрачених земель, головно з Польщі.

Болячка проблеми замирення

Від того часу число палестинців зросло до кругло двох мільйонів і вони стали найбільшою болячкою проблеми на Близькому Сході. Вони — і інші арабські країни, за вийнятком одного Єгипту — до цього часу не визнали існування ізраїльської держави, головно воюють терористичними атаками і вимагають — за своєю максимальною програмою — повернення до давніх осель, тепер на території Ізраїля. Очевидно, Ізраїль не хоче і не може на це погодитись, бо це рівнялось би розвалові їхньої держави із середини. Компромісовою розв'язкою була б широка автономія для палестинців, які компактною масою, більшістю своїх земляків, живуть на колишній території Йорданії, на правому березі річки Йордан, що його Ізраїль також окупував у війні 1967 року. Але ізраїльський прем'єр Менахем Беґін — людина страшенно вперта, непоступлива, екстреміст, погоджується тільки на таку куцу автономію, яку підкидають палестинці, всі інші арабські країни — і Америка, що боронить існування ізраїльської держави, але прагне згоди і приязні також з поміркованими арабськими країнами, загроженими Совєтським Союзом. Непоступливість Беґіна проявляється також у питанні Єрусалиму. У згаданій війні 1967 року Ізраїль окупував також східню частину Єрусалиму, що була під адміністрацією Йорданії. Єрусалим — відомо — зберігає святощі трьох віровизнань: християнського, мусулманського і мойсеєвого. Тому і кожний з римських Папів, які в цій справі забирали голос, вимагали, щоб цю справу поладнати за згодою і для добра вірних всіх трьох Церков. Менахем Беґін не хоче ніякого компромісу, бо — мовляв — Єрусалим був і повинен залишитися під ізраїльським пануванням. І Беґін програє, як програє кожний нездатний до компромісу екстреміст, бо світ побудований на гармонії сил, а не на непримирливих екстремах.

У минулому тижні Менахем Беґін прилетів до Вашінґтону у складній справі замирення на Близькому Сході, але зокрема та особливо, щоби протестувати особисто проти рішення американського Уряду продати заприязненій Савдійській Арабії за ціну 8 і пів більйона долярів кілька (4-5) так званих „шпигунських" літаків, з найбільш прецизійними радарними приладами, здатними досліджувати повітряний простір на далеку віддаль і летіти так високо, що їх не можуть досягнути протилетунські стрільна ані ракети. Ціллю цієї трансакції було дати більшу безпеку Савдійській Арабії і цілому обширові Перської затоки перед совєтською загрозою. Але Ізраїль добачив у такому продажу американських літаків Савдійській Арабії, яка також ще не визнала ізраїльської держави, загрозу для себе і голосно та палко протестував. З свого боку Савдійській Арабії страшено залежить на скріпленні своїх збройних сил і своєї безпеки придбання таких літаків і вона вислала до Вашінґтону головного коменданта своїх збройних сил, одного з членів панівної тамошньої династії.

У пошукуванні компромісу

У пошукуванні компромісової розв'язки — відбулася нарада трьох сенаторів, які сприяли Ізраїлеві і були неохочі супроти пляну продажу літаків, названих від початкових англійських літер „АВАКС", — того савдійсько-арабського висланника та дорадника президента Реґена у справах крайової безпеки Ричарда Аллена. І після довших нарад прийшло до компромісу: ЗСА продадуть ті літаки Савдійській Арабії, але їхня залога буде наполовину арабська наполовину американська — Америка матиме під своєю контролею ті літаки, що виключає загрозу для Ізраїля та скріпить летунство Савдійської Арабії. І Америка буде „при-

(Продовження на стор. 4-ій)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Як посилити акції протестів у вільному світі?

ВІДПОВІДЬ (Доповнення): Протестні акції мають у вільному світі свої епіцентри, тобто точки своєї найбільшої активности. Сюди належить — Лондон, Париж, Мюнхен, Ню Йорк, Філядельфія, Дітройт, Монтреаль, Вашінгтон, Торонто, Ню Йорк.

До речі, це дуже цікава тема для наукової соціологічної розвідки, наприклад, „Братозахисний рух українців вільного світу". І хоч рух цей відбувається на наших очах, ніхто його не аналізує, ніхто не дає належної оцінки. А шкода. Бо справа ця варта якнайбільшої уваги.

Для активізації братозахисного руху, на мою думку, конче потрібно широко висвітлювати захисну діяльність у пресі. І це висвітлення має йти у двох напрямках : згори та знизу. Бо з одного боку такі акції плянують і здійснюють політичні організації. Наприклад, у цій площині можна навести ухвалу Канадського Визвольного Фронту — пікетувати совєтське посольство в Оттаві. Про це писала преса. Щоправда, про її практичне здійснення ще нема відомостей. Аналогічні ухвали, річ ясна, відповідно до можливостей кожної організації, варто виносити і іншим політичним угрупуванням.

З другого боку захисний рух на чужині набирав свого розмаху знизу — шляхом громадської самодіяльности. Поява низки „Комітетів захисту політв'язнів"- свідчення такої самодіяльности знизу. Незалежно від політичної еліти ці комітети розгорнули широку захисну роботу.

Для того, щоб цю роботу пожвавити і залучити до участи в ній ширші кола молодшого покоління, мені здається, самим комітетам треба більше уваги приділяти висвітленню своєї діяльности у пресі. Газетам же, зі свого боку слід було б завести відділ „Вісті з комітетів захисту" або „На захисному фронті", де друкувати інформації про захисні акції.

Інформація громадськости-це якоюсь мірою навіть обов'язок кожного комітету. У нашому світі надзвичайно багато важить розголос — поширення інформації. Інколи сама акція може мати менше впливу на оточення, ніж широке оповіщення про цю подію у пресі.

Тому я пропоную усім комітетам захисту в'язнів покласти на одного із своїх членів повинність пресової служби. Усе, що роблять комітети, навіть дискусії, які відбуваються під час ухвалення акцій, на мою думку, буде цікавити громаду. Якщо ж відповідальний за пресову службу не зможе сам укласти належну інформацію, хай звернеться до численних у кожному „епіцентрі" письменників та газетярів.

Письменник має бути душею громадського життя. Саме так і було в минулому. Передові письменники ніколи не стояли осторонь громадських рухів. Згадаймо І. Франка, Л. Українку, Г. Хоткевича, В. Короленка. Або і наших сучасників — О. Бердника, М. Руденка, І. Світличного, Є. Сверстюка, В. Стуса.

Підбиваю підсумок: Систематичне висвітлення захисної діяльности у пресі може і мусить сприяти її активізації.

Василь Федорончук

КИТАЙ І СУЧАСНА СВІТОВА СИТУАЦІЯ

II

Джерелом усіх міжнародних напружень залишається суперництво між двома суперпотугами, супроти яких, однак, Китай тимчасом урізноманітнив свою оцінку: тоді як вважає ЗСА „у фазі відступу і оборони", розглядає СССР „агресивнішим і небезпечнішим, ніж будь-коли. Значить ССР є ворогом, якого слід поборювати.

2. ЗСА не є спроможними спинити самі совєтську могутність. Вони потребують допомоги інших країн, в тому числі й Китаю. Тому Пекін пропонує колективну систему антисовєтського стримування, до якого належали б ЗСА, Західня Европа, Японія і Китай. Не йшлося б про військовий союз, який Китай виключає, а про збіжність інтересів, яка повинна б виявитися в послідовній й погодженій політиці. „СССР діє, — каже Денґ Шіяопінґ, — на підставі ґльобальної стратегії, тоді як Заходові не вдається узгіднити власної ґльобальної стратегії".

3. Фронт, на якому антисовєтські сили повинні би негайно зобов'язатися, це Афганістан і Камбоджа. Було б великим нещастям прийняти обидві агресії як доконаний факт. Китайці пропонують, навпаки, „надати більшу підтримку" рухам спротиву в обох країнах так, щоб утруднити життя совєтам та їхнім в'єтнамським союзникам. Оборонна лінія Европи починається в Азії: на погляд китайців, уряд СССР вагається інтервеніювати в Польщі, бо свідомий того, що вже загрузнули в трясовинах Афганістану й Камбоджі". Значить; треба залишити їх загрузнути ще більше". Є помилкою пропонувати СССР переговори про роззброєння. „З ворогом переговорюється тоді, коли він знаходиться в труднощах".

4. СССР перебуває у фазі експансії, але має на спині чимало ран: нестача у виробництві зерна, відсталість науки й промислової технології, нестерпний тягар військових капіталовкладів усередині і воєнних витрат за кордоном (за оцінкою китайців, СССР витрачає десять більйонів долярів річно у В'єтнамі, Афганістані, Етіопії і т. п.). Таким чином, за загальним підрахунком сил, „потенціяльності антигегемонних країн перевищують потенціяльності СССР". Але за умови, що Захід усвідомить, що треба „ще більше загострити труднощі й слабості СССР". Тому треба абсолютно припинити постачання зерна і технічну та фінансову допомогу для СССР, бо є абсурдним „живити тигра, котрий потім нас розшматовує".

5. На погляд Пекіну, в боротьбі проти СССР Захід повинен здобути собі приязнь й союз Третього світу і не залишати місця для совєтського проникання. „Зокрема треба трактувати уважно поблеми палестинців і Намібії", так само як слід допомагати убогим країнам спорядитися економічно.

Це антисовєтське обвинувачення, переповнене пострілами проти Америки (з приводу питання Тайваню) і проти Західньої Европи (з приводу її вагань протиставитися Москві), не переконує ряд західніх експертів і політиків, які відмічають деякі його протиріччя: якщо експансія Совєтського Союзу — нестримна, чому Китай зменшує військові видатки? Якщо Китай боїться війни, чому присвячує всі свої зусилля економічному розвиткові, який вимагав би, навпаки, спокійної міжнародної ситуації? Якщо Пекін уважає необхідною співпрацю з Заходом і Японією, чому касує однобічно вже укладені контракти про постачання промислових устаткувань?

Під час зборів у Пекіні в третій декаді травня ц. р. „Трибічної " комісії (приватної організації, заснованої в 1973 році, яка гуртує політиків, ділових людей і інтелектуалів ЗСА, Західньої Европи й Японії), її голова Девід Рокфеллер у розмові з Денґ Шіяопінґом підкреслив був, наскільки було б важливим для Китаю дати вклад до стабільности західнього світу, визначаючи, наприклад, виразні й корисні форми співпраці у розшуках і експлуатації своїх нафтових і гірничих покладів. Він дав зрозуміти Денґові Шіяопінґові, що особливо в „Трибічній" комісії конкретність „бізнесу" має перевагу над абстрактністю стратегій і що політичні пропозиції Китаю Заходові виявляться тим більше вірогідним, якщо будуть прикріплені до солідного сплетення взаємних економічних інтересів.

Труднощі діялогу

Пекін ще не подолав недовір'я до адміністрації Реґена і побоюється, що західньоевропейські уряди є надто нерішучими в протистоянні совєтському викликові. Проте „здоровий розвиток" китайсько-американської співпраці, — як сказав прем'єр-міністер Джад Занґ на бенкеті в честь Джіммі Картера в Пекіні 25-го серпня ц. р., „не відповідає лише інтересові обох народів, але має стратегічне значення для збереження світового миру і для спинення совєтського гегемонізму".

Треба вдатися до зображення трикутника, щоб описати сучасні стосунки між ЗСА і Китаєм.

(Продовження буде)

У СУБОТУ, 3-го жовтня, в Женеві, Швайцарія, вибухли в середмісті дві бомби, які спричинили поважні матеріяльні втрати, але не потягнули за собою жертв у людях. Вірменські революціонери за той вчинок взяли на себе відповідальність. Загально думають, що бомби підкладено у зв'язку з судовим процесом проти вірменського терориста, який саме тепер відбувається в Швайцарії. Суд відбувається над членом Вірменської тайної армії, який виконав револьверовий замах на турецького дипломата. Одначе речник організації, яка взяла на себе відповідальність за дві бомби в Женеві, заявив, що відповідальнісьть за ті бомби бере на себе інша вірменська організація, яка називає себе „Організація 9-го червня".

МІНІСТЕР ОБОРОНИ ІЗРАЇЛЯ, Арієль Шарон, представив кабінетові міністрів проєкт далекойдучих змін в адміністрації заселених арабами теренів в Ізраїлі. Проєкт Шарона прийнято й доручено переводити його поступово в життя. Плян передбачає передання деяких головних адміністраційних постів в адміністрації тих теренів з рук військовиків в руки цивільних урядовців. Одначе ті цивільні урядовці підлягатимуть принаймні покищо відповідним військовим чинникам. Завданням тих нових керівників різних ділянок буде шукати наближення до арабів і підшукувати серед них кандидатів на різні керівні пости на тих теренах. Передумовою для таких людей буде, щоб вони не були пов'язані з ПВО. Дотепер ізраїльським чинникам не пощастило знайти таких людей, а коли деякі керівні арабські діячі почали діяти в порозумінні з ізраїльськими чинниками і проти волі ПВО, то їх в дуже короткому часі палестинські терористи вбивали.

У МАДРИДІ відбулися великі демонстрації, в яких взяло участь понад 10,000 людей. Учасники демонстрацій протестували проти приступлення Еспанії до НАТО. Демонстранти складалися зі скрайніх лівих елементів та з таких самих скрайніх правих. Поліція — для збереження порядку — була змушена силою їх розігнати.

Теодор Терен-Юськів

7-ИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ У ПОЛЬЩІ

II

З „Лемковиною" виступив молодий, оперовий співак (уродженець Полісся), знаменитий бас-соліст Варшавської опери, Андрій Дудич. Він був просто сенсацією, як соліст хору „Журавлів", однак його участь в цьому ансамблі не була цілком удала. В нього, мабуть, не було часу, щоб належно опанувати виконувані пісні, які, крім цього, були у зависокій теситурі для басового голосу. Зате дуже гарно звучали жіночі голоси з хору в дуеті. Взагалі, коли мова про добір пісень дириґентом Трохановським, то ці лемківські пісні — прекрасні. В головних зарисах ця група, способом виконуваних пісень, пригадує стиль співання хору Верьовки з України. Однак репертуаром своїх пісень, хор „Лемковина" — це зовсім оригінальний ансамбль. І тому він ніколи не повинен заперестати працювати.

До найвизначніших і найбільш люблених, мистецьких гуртових одиниць, належить теж ансамбль пісні, музики і танцю українського ліцею міста Лігниці. Хором і оркестрою диригує дуже діяльний і заслужений Михайло Дуда. Танцювальний гурток знову ж, під проводом Генрики Дімітрієвої, Це, — як запевняють інформативні джерела, — найкраща і найбільш заавансована, українська мистецька група в ділянці танцю у Польщі. Гурток цей написувався у Ніщинського „Вечорницях" разом із „Журавлями", під дириґентурою Полянського. Та про це дещо пізніше. При Лігницькому ліцеї існує ще і співочо-інструментальний ансамбль естрадного характеру „Струмочок", виступ якого викликав гарячі оплески присутніх за такі пісеньки, як: „Бігли коні через степ", „Сиджу я край віконечка", „Половина саду цвіте" й інші.

Дальшим більшим і помітнішим шкільним колективом з ліцею в Гурові Ілавецькім є вокально-танцювальний ансамбль „Думка", теж улюбленець публіки, під керівництвом Вол. Богуна. Крім відомих, наших народних пісень, як: „Ой під гаєм, гаєм", „Ой відси гора" тощо, група має у своїм танцювальнім репертуарі українські хороводи.

Усі ці гуртки чи колективи, без огляду, на якому мистецькому рівні вони не стояли б, мерехтять поетичною веселковістю назв своїх організацій, як ось хочби деякі: „Сім струн", „Білі круки", „Зірки", „Свояки", „Чумаки", „Веретено", „Іскри—80" і т. п. Зате не можна вважати додатньою сторінкою огляду те, що, коли, наприклад імена композиторів пісень при виступах „Журавлів", завжди заповідають, то при інших ансамблях часто цього не було. Однак треба з прикрістю ствердити, що таке трапляється не тільки в Польщі.

Звернув на себе увагу мішаний хор із Ґданська „Чайка", під керівництвом А. Маціґановської—Пєтрас, який потрапить співати і без фортепіянової підтримки. Звичайно, така малоцікава композиція до чудової поезії Олеся, як: „Ой чого ти тополенько не цвітеш?", не могла вийти задовільно, хоча голоси в хорі чисті і гарні. Зате Лисенків: „Вічний революціонер" — без фортепіяну — звучав справді цікаво і бездоганно.

Ще одною численнішою, фолкльорною групою, являється „Черемош", під керуванням Юрія Галушки, який складається із музичного і хореографічного відділу та хору. Співає „Черемош" переважно західньоукраїнські пісні та виводить радше такі ж і танці. Гармонізація виконуваних пісень звучить імпровізовано. Проте спів пливе певно і гладко. „Свояки" ж знову, що є вокально-інструментальним колективом чи народною капелею, як теж його звуть, дебютував щойно, виводячи весільні пісні і приспіви, які виходили ще дещо не зовсім випрацьовано. Група розпоряджає гарними, дзвінкими жіночими голосами.

Ефектовно представляється жіночий хор з Білого Бору під дириґентурою того ж Б. Фіцака, що провадить згаданий блискучий, шкільний хор „Проліски".

Як один із найкращих вокально-інструментальних колективів зарепрезентувались невеличкі „Карпати" з Кракова, під проводом Євгена Тилявського. Їхні виступи мають стиль і рівень, що блистять інтеліґенцією. В них і інструментальна приґравка, і фраза пісні, й інтерпретація завжди тонка і принаблива. В їхньому репертуарі естрадні пісні і народні, з лемківськими включно. Карпати втішаються великим попитом у слухачів.

Інші, менші гуртки виконують радше сучасну легку чи розважно-танцювальну музику, не поминаючи і народних пісень. Виконувані українські народні пісні є звичайно загальновідомі, так само мається діло з танцями. Естрадні пісеньки, починаючи з невмирущого „Рушничка", походять так, як і тут, в нас, в Америці, переважно з України. Є і гідні уваги прояви індивідуальної, музичної творчости: дехто пробує компонувати свої, власні пісні, однак чогось помітнішого, як тут, в нас, так і там, покищо, не видно і не чути. Взагалі одним із найдошкульніших недомагань в організації музичного життя нашої спільноти в Польщі, є брак дириґентів та інструкторів танцю (Зрештою подібне маємо і в Америці). Доказом цього було неособливе виконання Роздольського: „Сонце заходить", хоч голоси в хорі зовсім добрі. Отже, немає путнього дириґента.

Дуже цікава історія пов'язання з повстанням відомої і знаменитої пісні-танцю „Верба", що її виконувала на цьому огляді група рок-енд-рол „Іскри-80". Яка шкода, що сопрано з таким гарним голосом, чомусь детонувала в дуеті цієї пісні. (Цю „Вербу" грають на всі лади і наші тутешні танцювальні оркестри). Проте щойно завдяки цьому концертові дізнаємось, хто є композитором цієї пісні. А саме французький студент медицини Роберт Анке — оскільки правильно міг я схопити його ім'я зі стрічки — який студіював у Львові, і так захопився українською музикою, що скомпонував саме там цю пісню. В ній співається про вербу і калину, а верба, що над водою:

...молодіє наче доля,
І завжди мене верба,
Та й до дому поверта !

У Ню Йорку ми почули цю пісню вперше на платівці дуже цікавого ансамблю, який уже давно мусів перестати існувати, львівських студентів „Опришки". Моє особисте переконання таке, що французький музикальний і талановитий студент написав свою „Вербу", підо впливом Весоловського платівки і повільного вальса „Верба".

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАКЛИКАЄ ВСІХ ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ: ПРЕДСІДНИКІВ, СЕКРЕТАРІВ, КАСИРІВ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ ВЗЯТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ. ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ І УСПІХИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАДЗВИЧАЙНІ НАГОРОДИ І ВОНА БУДЕ РІШАЛЬНА ДЛЯ ВИБОРУ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ І ДЛЯ УЧАСТИ У КОНВЕНЦІЇ В ТРАВНІ 1982 РОКУ.

Надзвичайно важлива публікація

Хроніка нашого книжкового ринку може записати не абияку сенсацію. Недавно появився давно очікуваний перший Історичний Атлас України. Представники підсовєтської науки на рідних землях давно були заповіли видання Історичного Атласу України й якось дотепер не можуть справитися з цим, щоправда, нелегким завданням навіть в умовах „державного" (читай-окупаційного) життя. А світ вільної української історичної науки в діяспорі без державних фондів і особливого шуму заповнив цю давноіснуючу прогалину в нашій науці. Це ще і ще раз доказує, що ідейність і патріотизм є без порівняння сильніші від обожуваної марксо - ленiністами бездушної матерії та від державних фонді, витискуваних терором з по-нелюдському експлоатованих мас українського народу.

Авторами згаданого Атласу є відомий наш географ проф. Іван Тесля та здібний картограф і заразом ініціятор цього діла Євген Тютько, а головним редактором з рамени Українського Історичного Товариства, під фірмою якого вийшов Атлас, є проф. Любомир Винар, теперішній голова УІТ. При виданні Атласу допоміжними були консультанти з поодиноких діб історії Руси-України, які давали фахові поради відносно мап і тексту в даній публікації. Після вступного слова головного редактора, вступу автора та короткого уступу сенатора проф. П.Юзика англійською мовою про Україну на фоні світової історії слідують 43 кольорові мапи, які представляють географічно-історичний стан території Руси-України від кам'яної епохи до наших часів, включно з діями УПА, Україною після Другої світової війни та розселенням новітньої української еміґрації в діяспорі. Тут заступлені часи ранньої історії, Київської Держави, Галицько-Волинської Держави, передкозацько - гетьманських сторіч, а далі козацько-гетьманська доба, доба наших Визвольних Змагань з Карпатською Україною включно. Після мап слідує обширний текст, тобто пояснення до майже кожної мапи. Атлас, який закінчується індексом, має 190 сторінок на дуже доброму папері, з твердою обкладинкою при мистецькому оформленні обкладинки самого картографа С.Тютька. Таким чином, домена русько-української геополітики діждалася важливої публікації, яка графічно виказує поодинокі етапи геополітичного положення й умовин українського народу на довговіковому фоні його історизму.

Користь з Історичного Атласу України є, без сумніву, велика й многогранна. Він може служити історикові при науково-дослідній праці. Правда, трапляються мапи, особливо з пра - й ранньої історії Руси-України, які містять деякі подробиці, що до сьогоднішнього дня не є вповні вияснені в науці та належать тим самим до дискусійного матеріялу. Але це не вина авторів, чи консультантів, лише вислід стану науки на сучасному етапі її розвитку, де далеко не все є розв'язане. Можна більше чим припускати, що деякі питання взагалі ніколи не будуть вповні висвітлені з причин відсутности джерельних даних. Дехто вважає, що треба було узглянити в Атласі питання економіки, індустрії, земних багатств території України та різних її адміністративних поділів на фоні останніх століть її історії. Це все правда, але тоді Атлас був би далеко більший об'ємом, а тим самим і кошти його видання були б далеко більші. А тим часом фінансові ресурси, призначені на це видання, були скромні й ледве вистачали на покриття коштів публікації. Якби ті, які мають великі вимагання, спричинилися були до видання Атласу, то, можливо, що й його об'єм був би більший. Але й цей Атлас, який є першою того роду піонерською працею на полі геополітики, має, без сумніву, свою вартість і буде дороговказом для майбутніх дослідників і авторів у цій ділянці. Він буде також корисний для студентів вищого шкільництва й учнів шкіл українознавства, не згадуючи вже про більш за-

(Закінчення на стор. 4)

✝

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у вечірніх годинах, 2-го жовтня 1981 року відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни,

наша Найдорожча

ДРУЖИНА, СЕСТРА, БРАТОВА, ВУЙНА І КУЗИНКА

бл. п.

ТЕКЛЯ КІНАШ
з дому ДІДУНИК

Старша Сестриця у церкві Пресв. Тройці в Статен Айленд, Н. Й., член Управи Союзу Українок Америки — 105-ий Відділ, уроджена 17-го вересня 1908 р. в с. Котузові, Підгаєцького повіту, Україна.

ПАНАХИДИ в неділю, 4-го і понеділок, 5-го жовтня 1981 року, о год. 8-ій веч. у Virginia Funeral Home, 188 Canal Street, Staten Island, N.Y.

ПОХОРОН у вівторок, 7-го жовтня 1981 року, о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви Пресвятої Тройці, а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґ, Н. Й.

Горем прибиті:

муж — ПЕТРО
брат — ГІЛЯРІЙ ДІДУНИК з дружиною ТЕКЛЕЮ
братова — ТЕКЛЯ ДРАПАК
Братанок, Кузини, Сестрінки в Америці, Канаді й Україні

✝

Ділимося сумною вісткою з Членством Організації Українського Визвольного Фронту, великого Дітройту й околиць і зі всією Українською Громадою в діяспорі, що в ранніх годинах, 2-го жовтня 1981 року відійшов у Вічність, на 94-му році життя, сповненого творчими ділами для своєї нації

сл. п. проф. д-р

ОЛЕКСАНДЕР МАРІТЧАК

життєвий шлях вірного Сина України, ввічливого інтеліґента адвоката, громадянина-професора, політика, дипломата, заповнений благородними ділами для своїх ближніх, для своєї нації.

Покійний будучи діяльним членом Української Національної Ради Західньо-Української Народньої Республіки був керівником канцелярії президента Євгена Петрушевича і секретарем Західньо-Українського Товариства Ліґи Націй.

За польської окупації Західніх Українських Земель, як професор Міжнародного Права Тайного Українського Університету у Львові вирощував молоду українську інтеліґентську зміну. У періоді боротьби УВО-ОУН д-р Олександер Марітчак по-батьківськи, безкорисно обороняв українських політичних в'язнів. В часі знаменної історичної події в Україні проголошення Акту Відновлення Української Держави 30-го червня 1941 р. Українською Національною Радою у Львові, сл. п. д-р Олександер Марітчак прийняв пост заступника міністра закордонних справ у Тимчасовому Державному Правлінні, очоленого Ярославом Стецьком і головство Львівського Обласного Правління, яке виконувало і функцію адміністрації Галичини. На цьому пості стояв твердо, не піддаючись гітлерівським погрозам до 1-го січня 1942 р.

На еміґрації, як професор Української Високої Економічної Школи у Мюнхені, продовжував виховувати молодих інтеліґентських кадрів.

Переїхавши до Америки і поселившись в Дітройті, з перших днів поринув у вир громадської і політичної творчої праці, провідною зорею якої була Україна.

•

Повдовілій Дружині, Синові, Невістці, Внукам, ближчій і дальшій Родині висловлюємо щирі співчування.

Покійному, Вірному Синові України д-рові Олександрові Марітчакові —

ВІЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ!

Організації Українського Визвольного Фронту — Дітройт

✠

З глибоким смутком повідомляємо, що дня 31-го серпня 1981 року відійшов у Вічність, на 92-му році трудолюбивого життя

бл. п.

СТЕПАН ЧЕХУТ

народжений 1-го грудня 1889 в селі Кадлубинках, Брідського повіту, підстаршина Української Галицької армії, купець та член багатьох українських товариств в Бродах.

ПОХОРОН відбувся 2-го вересня 1981 р., з церкви Успення Божої Матері, на цвинтар Coute-Desneiges **в Монтреалі, Канада.**

Горем прибиті:

дочка — ЗЕНОВІЯ МАРТИНЮК-КРАВЧУК з чоловіком МИКОЛОЮ та дітьми: НЕЛЕЮ, ЛЕВКОМ І ЛЮБЦЕЮ
дочка — ІРЕНА ДОМАНЧУК з чоловіком АНТОНОМ та синами: ЗЕНКОМ І ТАРАСОМ
син — ЯРОСЛАВ ЧЕХУТ з дружиною ОЛЕСЕЮ
Ближча і дальша Родина в Канаді, Америці і Україні

✝

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 5-го жовтня 1981 року, після довгої і важкої недуги, упокоїлася в Бозі

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

ОСИПА КУРОВИЦЬКА
з дому ПЕТРІВСЬКА

народжена 22-го червня 1906 року у Хлібичині Пільному, пов. Снятин, Україна.

ПАНАХИДИ у вівторок, 6-го жовтня і у середу, 7-го жовтня 1981 року, о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 8-го жовтня 1981 року, о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

чоловік — ЕРАСТ
сини:
ЯРОСЛАВ з дружиною ІРИНОЮ і дітьми ЯРОСЛАВОМ, мол. і ОКСАНОЮ
ЗЕНОН з дружиною ВІЄСЛАВОЮ і дочкою ЕВОЮ
братаниця — ТАМАРА ПАНКЕВИЧ з мужем ПОРФІРІЄМ і дітьми
і ближча та дальша Родина в Канаді, Польщі й Україні

✝

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 3-го жовтня 1981 року, о 9-ій год. вечора, в автомобільному випадку, згинула на 68-му році життя,

наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ, СЕСТРА І БРАТОВА

бл. п.

СОФІЯ МАЛИНОВСЬКА
з дому ОРИШКЕВИЧ

народжена в Олеську, Західня Україна.

ПАНАХИДИ в понеділок, 5-го і вівторок, 6-го жовтня 1981 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Головчака, при 5548 State Road, Parma, Ohio.

ПОХОРОН в середу, 7-го жовтня 1981 р., о год. 9-ій ранку в церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо, а опісля на цвинтар св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Горем прибиті:

муж — ВАСИЛЬ
дочка — АРЕТА ПОЛЯНСЬКА з мужем ЮРІЄМ і донечками НАТАЛКОЮ, ЛЯРИСОЮ І ТАМАРОЮ
дочка — ТЕРЕНЯ РАКОВСЬКА з мужем ЮРІЄМ
сестра — СУЗАННА ТЕЛІШЕВСЬКА з мужем ПИЛИПОМ і дочками
брати — о. ІВАН, ПЕТРО, ОСИП, ТАДЕЙ І РОМАН з родинами
брат — о. ОЛЕКСАНДЕР в Україні
і дальша Родина в ЗСА, Канаді й Україні

•

Родина Покійної просить, замість квітів на могилу, жертвувати на будову церкви св. Йосафата в Пармі або на пластову оселю „Писаний Камінь".

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 2-го жовтня 1981 року, відійшов у Вічність

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

сл. п. проф. д-р

ОЛЕКСАНДЕР МАРІТЧАК

ПАНАХИДИ були відправлені в похоронному заведенні Бугая в Гемтремку, Миш., 3-го і 4-го жовтня 1981 року.

ПОХОРОН в понеділок, 5-го жовтня 1981 року із церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку, на цвинтар Mt. Olivet **у Дітройті, Миш.**

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
син — ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми ОЛЕКСАНДРОМ І ХРИСТИНОЮ
СЕМЕН І КАТЕРИНА АНТОНЯК — свати
ІГОР МАРІТЧАК — племінник з дружиною АРЕТОЮ
свояки — РОМАН ЗАЛУЦЬКИЙ, МИРОН НІМЦІВ
Ближча і дальша Родина в діяспорі й Україні

Митрополит Мстислав...

(Закінчення зі стор. 1)

Культури. Це найновіший набуток УАПЦ в Америці й подія сама в собі. Тут то концентруватиметься культурне життя майже 100,000 православних українців у ЗСА, як і українців інших віровизнань, які ніколи не були трактовані Митрополитом „по-мачушиному".

Сама будівля й все внутрішнє обладнання вже готові. Залишилися лише незначні праці над бічними кімнатами, яких є тут кільканадцять. Все закінчиться вже в наступному тижні. І тут відбудеться 10-го і 11-го жовтня вже Конвенція однієї харитативної організації Нюджерзького стейту, де присутніх учасників буде 1,100 осіб. Велика заля Дому розрахована на 1,200 місць, а модерна мережа внутрішньої комунікації робить цю залю ідеальною для конвенцій. Тут же і підручна кухня, де можна варити на 800 осіб.

Тут також у неділю, 18-го жовтня, буде урочисте святкування 60-ої річниці Першого Всеукраїнського Собору УАПЦ в Києві, у 1921 році.

Захоплені баченим і почутим, гості з Митрополитом і його почетом мали потім спільний обід в поблизькому ресторані „Маріотт", де Владика Мстислав, о.протопресвіт. С.Біляк і о. протоєрей Ф.Істочин далі пояснювали здійснене велике діло й говорили про недалеке вже посвячення Дому Української Культури і про заплянований діяльність у ньому, зокрема про урухомлення незабаром бібліотеки, у якій працює проф. І.Коровицький з допомогою питомця Семінарії Карла.

Сам будинок коштував приблизно 2 мільйона долярів. Діяльну участь у будівництві Дому Української Культури брав і УНСоюз, уділивши позичку нещодавно на 300,000 дол. для кінцевих робіт і внутрішнього устаткування.

Непоступливість...

(Продовження зі стор. 2)

явна" на Близькому Сході. Президент Реґен висловився з великим признанням для учасників нарад, які в такій делікатній і важливій справі знайшли компромісову формулу, сприйнятливу для всіх сторін. Немає сумніву, що таку розв'язку прийме Сенат і що сенатори, які противилися продажеві отих літаків Савдійській Арабії, голосуватимуть тепер „за", а не „проти".

Компроміс — один із засадничих елементів життя окремої людини, родини, суспільства, народу, — закордонної політики кожної держави. Без компромісів не було б можливе гармонійне співжиття членів родини, компромісом мусять розв'язуватися всі проблеми громади, народу, держави. Нема компромісу тільки у самому принципі державности. Але навіть у такій радикальній болючій операції, якою є теперішня економічна програма президента Реґена, політика зрівноважування державного бюджету на протязі чотирьох років шляхом скреслювання з бюджету щораз нових сум, які видатковано на прерізні проєкти, корисні для народу, — навіть у такій кризовій ситуації Президент і його опоненти шукають компромісів. Навіть у такій найважливішій і найнебезпечнішій справі, як мілітарна перевага імперіялістичної Москви — державні керманичі обох суперпотуг, які однаково не хочуть воєнного зудару в атомовій добі, шукають якогось компромісу і визначили вже на листопад цього року започаткування нової серії переговорів, які напевне будуть тягнутися роками. Але, коли йдуть переговори, то нема війни, і це мають на увазі однаково американські, як совєтські правителі.

Добра воля — передумова успіху

Проте найпершою передумовою для осягнення компромісу є добра воля обох сторін. Песимізм щодо можливости дійти до компромісу між ЗСА і СССР — оправданий цілим характером імперіялістичної і агресивної совєтської імперії, оправданий характером завойовницького принципу володарів Кремля. Проте вони, при всьому своєму крутійстві, демагогії і забріханні таки не відмовляються від переговорів, бо не кваппяться до війни.

Українська громада розсварена тому, що її провідники не мають належного зрозуміння для потреби стосувати компроміс у своїх справах, що спричиняється до розбіжности думок. Для компромісової розв'язки треба холодного ставлення, глибокого розуму, об'єктивізму, відсунення пристрастей набік у користь розсудливого логічного розумування. Проблеми існують для того, щоб їх розв'язувати. Коли людина, родина, громада не вміє розв'язувати болючих актуальних проблем, то це сумне свідоцтво для такої верхівки, для такої громади.

Надзвичайно...

(Продовження зі стор. 3-ої)

авансованих любителів історії. Атлас матиме свою вартість в умовах політичного життя, бо ним зможемо користуватися при розмовах і ознайомлюванні політиків і державних мужів Заходу з геополітичними умовинами нашого народу на поодиноких етапах його національно-історичного життя.

Можна сподіватися, що видання Історичного Атласу України на поселеннях стане поштовхом до такого самого діла в Україні з тією лише різницею, що „там" Атлас вийде в пофальшованому стані за інструкціями червоної Москви й її прислужників у поневоленій Україні. На кінець треба бути вдячним громадському Комітетові Чикаго, який доклав старання на фінансовому полі, щоб Атлас побачив денне світло. Автори цього першого в історії нашої науки Атласу й Українське Історичне Товариство з невтомним його головою, нашим істориком Любомиром Винарем, заслуговують на особливе признання за пророблену піонерську працю на цьому полі. Атлас повинен знайтися у кожній українській хаті й установі, особливо там, де гуртується наша молодь. Його можна виписувати в УІТ. Ціна — 28 долярів.

Олександер Домбровський

Другий фестиваль...

(Закінчення зі стор. 1)

вий сезон. Ті громади, де ще нема такого Українського Культурного Клюбу або подібної організації при Відділі УНС, можуть звернутися за допомогою і порадою до Відділу Братської діяльности при Головній Канцелярії Українського Народного Союзу. Марта Кордуба, яка відає цими справами, радо допоможе в організуванні подібного Клюбу, або, якщо такий клюб вже існує, а потребує пожвавити працю, може звернутися до неї на адресу: M.Korduba, Fraternal Activities Office, Ukrainian National Association, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J., 07302.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРКО СВИНАРЕНКО, член УНС Відд. 372 Т-ва І. Франка в Плейнфілд, Н. Дж. Помер 1-го вересня 1981 р. на 83 р. життя. Нар. в 1898 р. в селі Валкі на Україні, членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину, дочку і внуків. Похорон відбувся на цвинтар св. Андрія у Савит Баунд Бруку.

Вічна Йому Пам'ять!
Й. Ярема, секр.

УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ — СТЕЦЮК, член УНС, Відд. 221 Т-ва св. Стефана у Чікаго. Померла 18 серпня 1981 р. на 67 р. життя. Нар. в 1915 р. в Чікаго, Ілл. Членом УНС стала у 1973 р. Залишила в смутку чоловіка. Похорон відбувся 22 серпня 1981 р. на цвинтар св. Миколая в Чікаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
секр.

ЙОСИФ РОБОРЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 158 Т-ва Б. Хмельницького в Бруклині. Помер на 75 р. життя. Нар. у 1906 р. в Бруклині, Н. Й. Членом УНС став у 1942 р. Залишив у смутку дружину, сина і брата. Похорон відбувся 17 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Івана в Квінсі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Товариства

МИХАЙЛО БАКУСОВИЧ, член УНС Відд. 204 Т-ва ім. А. Гончаренка в Ню Йорку. Помер 16 серпня 1981 р. на 92 р. життя. Нар. в 1889 р. в селі Мечищів, пов. Бережани, на Україні. Залишив у смутку дружину і сина. Похорон відбувся 20 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

МАРІЯ БЛІДА, член УНС Відд. 220 Т-ва свв. Петра і Павла в Чікаго, Ілл. Померла 24липня 1981 р. на 59 р. життя. Нар. у 1922 р. в Чікаго, Ілл. Членом УНС стала у 1939 р. Залишила у смутку батька, синів з родинами та доньку. Похорон відбувся 27 липня 1981 р.на цвинтарі Св. Марії в Евергрін Парк, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Е. Блідий, секр.

ОЛЕКСА ЯСЛИК, мол. член УНС Відд. 230 Т-ва св. І. Хрестителя в Янгстовн, Огайо. Помер 5 серпня 1981 р. на 54 р. життя. Нар. у 1927 р. в Янгставн, Огайо. Членом УНС став в 1943 р. Залишив у смутку дружину, сина, доньку і сестру. Похорон відбувся 8 серпня 1981 р. на цвинтарі Кальварів у Янгставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Ліщак, секр.

ЮРІЙ НАЙДА, член УНС Відд. 238 Т-ва Е. Коновальця в Бостоні, Масс. Помер 4 серпня 1981 р. на 86 р. життя. Нар. у 1895 р. на Буковині. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у смутку брата і пасерба. Похорон відбувся на цвинтарі Forest Hill Cemetery в Бостоні.

Вічна Йому Пам'ять!
Анна Ремік, секр.

Д-Р АНТІН ПРОЦЬКІВ, член УНС Відд. 484 Т-ва ім. Т. Шевченка, Ютика, Ню Йорк. Помер 22 серпня 1981 р. на 82 р. життя. Нар. в 1900 р. в селі Швайківці на Україні. Членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку дружину, сина, доньку, п'ятеро внуків і ближчу та дальшу родину в Україні й Америці. Похорон відбувся 25 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Володимира в Ютиці, Вайсборо, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Запаранюк, секр.

ВОЛОДИМИР ДІДИК, член УНС та почесний член Головного Уряду, Відд. 183, в Детройті. Помер 3 червня 1981 р. на 77 р. життя Нар. в Україні. Членом УНС став в 1933 р. Залишив у смутку дружину, 2 замiжні дочки, внуків, ближчу та дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 6 липня 1981 р. на цвинтарі св. Ядвиги Дерборн, Гомтс, Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Залуга, секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ

БРАТСЬКА СЛУЖБА УНСОЮЗУ ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ УНСОЮЗУ

Починаючи з днем 1-го листопада 1980 р., діти у віці до чотирьох і пів року, які будуть забезпечені на суму 15,000 долярів життєвого забезпечення, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 5.000 дол. Якщо вони будуть забезпечені на суму 25,000 долярів життєвого забезпечення, їм буде ґарантована студійна позичка у висоті 7,500 долярів.

Діти у віці від 5-10 років, забезпечені грамотою на суму 15,000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 4,000 долярів. Якщо вони будуть забезпечені на 25 000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 6,000 долярів. В даному випадку, забезпечення в УНСоюзі мусить бути грамотою кляси P-20.

Формальне повідомлення про ґарантовану позичку буде вислане разом з грамотою забезпечення, коли вона видана після 1-го листопада 1980 р.

Грамота мусить бути постійно повноправною та з заплаченими всіми вкладками до часу признання студійної позички і на протязі часу її сплачування.

На час позички і її сплачування, грамота мусить бути призначена УНСоюзові, як ґарантія позички. В часі уділювання позички і коли член-студент має менше, як 21 років, сплату позички мусить ґарантувати одно з батьків, або опікун.

Студійна позичка буде розложена на протяг 4-ох років на оплату за студії на коледжі чи другій високій школі.

Сплачування позички зачинається три місяці після закінчення студій аплbacksліканта і вона мусить бути повністю сплачена не більше, як 20-ма чверть-річними ратами.

У випадку, коли б час студій, на який позичка була уділена, був скорочений або перерваний, негайно після цього починається час сплачування позички.

На позичці є малий відсоток у висоті 3% річно від затягненої суми позички. Ці відсотки нагромаджуватимуться на протязі навчання і вони мають бути плачені в часі сплачування позички.